

Helén Norling, 0247-80 178
helen.norling@leksand.se

Mötesanteckningar från stormöte med kommunala handikapprådet, kommunala pensionärsrådet och patientrådet

Datum: måndagen den 14 maj

Tid: kl. 9.00-11.20

Plats: kommunhuset, plenisalen

Närvarande:

Stig Kjellberg	DDF
Ingvar Edwall	DDF
Jan-Erik Smångs	SRF
Maivor Larsson	Reumatikerna
Ulla Theander	Reumatikerna
Dagny Martinsson	DHR
Kerstin Tirus	DHR
Britt-Mari Lundgren Ståhl	Attention
Peter Ståhl	Attention
Christina Adolfsson	Demensföreningen
Chatarina Stenberg	SPF
Ingegerd Angman	SPF
Rolf Persson	SPF
Marita Vidin	PRO
Stig Heineman	PRO
Bertil Andersson	PRO
Gunnar Lindberg	PRO
Birgitta Claesson	PRO
Ullabritt Munek	PRO
Lena Lisskar	PRO

Anne-Marie Andersson	SKPF
Ingrid Fyhr	SKPF
Louise Johansson	SKPF
Johanna Vinter	Svenska kyrkan
Kristina Adolfsson	Demensföreningen
Liv Lunde Andersson	ABF
Yvonne Andersson	ABF
Kenneth Dahlström (C)	KS
Cecilia Åhlberg (M)	KS
Ewa Berglund (V)	KS
Per Wiman (KD)	KS
Susanna Höglund	Verksamhetschef, Leksands vårdcentral
Katarina Leander	Anhörigstöd
Ulrika Gärdsback	Sektorschef vård och omsorg
Teresia Karlsson	Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Eva Ängsås	Arbetsterapeut
Helén Norling	Sekreterare

1. Mötets öppnande

Ordförande för mötet, Kenneth Dahlström, hälsar välkommen och öppnar mötet.

2. Val av justerare

Till justerare valdes Cecilia Åhlberg.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns.

4. Kort presentation deltagare, namn och organisation

Samtliga närvarande presenterade sig.

5. Information och frågor, Susanna Höglund, verksamhetschef Region Dalarna, Leksands vårdcentral

Den 21 maj kl 16.00 blir det en föreläsning om yrsel på Visir Bio. En distriktsläkare och en sjukgymnast kommer att hålla i föreläsningen. Annons kommer att komma ut i Magasinet.

Vårdcentralen arbetar vidare med hälsovalsuppdraget, vilket är ett mycket digert uppdrag. De presterar i alla delar som enda vårdcentral

i Leksand och driver 25 olika typer av mottagningar varje dag. Stort fokus på förbättringar av verksamheten, kvalitetsuppföljningar och arbetsmiljöarbete.

Just nu är det stora generationsskiftet med kunskapsöverföring till nya medarbetare. Det är en stor utmaning att anställa och hitta personal som är intresserade i allmänmedicin. Idag behöver man ha ett brett kunskapsområde för att kunna arbeta på en vårdcentral.

Några ytterligare utmaningar är ungdomshälsan, nära vård och att försöka få befolkningen att ta bättre hand om sig själv.

När det gäller ungdomshälsan görs en satsning i samverkan med kommunen i form av en så kallad utbyggd ungdomsmottagning. Enkät har gått ut till ungdomar i åldern 13-19 år med en svarsfrekvens på 500 stycken. Enkäten innehöll bland annat frågor om vad man tycker att man behöver som ungdom och vad kompiserna behöver. Av resultatet framkommer bl a områdena oro, ångest, relationer, droger och ekonomi. Under hösten är planen att starta upp olika grupper för att möta ungdomarna. Man kommer även att involvera öppenvården/beroendeenheten på kommunen i det utbyggda ungdomsmottagningen.

När det gäller nära vård görs utredning på riksdagsnivå. Resurser till detta och vad det kommer att innebära för vårdcentralen är ännu oklart.

I utmaningen att få befolkningen att ta bättre hand om sig själv ingår många parametrar, bland annat kost, rörelse, inte använda droger, förstå egenvård m m. Om vi fortsätter att driva vården som idag och leva som idag, i kombination med att befolkningen blir allt äldre, kommer all arbetskraft i Sverige att behöva jobba inom vård och omsorg.

Totalt arbetar 80 medarbetare på vårdcentralen. Personalen är fantastisk och trivs på sitt arbete. Under hösten kommer två nya läkare att anställas som även valt att bosätta sig på orten.

Under år 2018 hade vårdcentralen drygt 50 000 besök, år 2017 46 000 besök och under år 2016 42 000 besök.

Fråga från SRF Jan-Erik Smångs, om varför vårdcentralen ännu inte är tillgänglig för synskadade, bland annat saknas en talande biljettautomat.

Svar: Sanna Höglund välkomnar Jan-Erik Smångs att ta kontakt med henne för att diskutera detta.

Fråga från DDF att det borde vara möjligt att vårdcentralen ställer följdfrågor/uppföljande frågor till patienten via 1177 istället för att patienten blir uppringd. Detta då man inte alltid har möjlighet att vara tillgänglig via telefonen.

Svar: Sanna Höglund informerar att det alternativet är möjligt idag.

6. Information från kommunens verksamheter, Ulrika Gärdsback, sektorschef vård och omsorg

Niklas Knuts är ny avdelningschef för LSS och del av säbo, efter Joacim Andersson.

Den nya måltidsordningen kommer att starta upp på Björkbacken efter sommaren. Införandet är något försenad då man bland annat behövt göra vissa förändringar i samlingsalen som ska verka som matsal.

Inför sommaren behövs 170-180 vikarier inom vård och omsorg och det ser bra ut inför sommaren. Endast några schemarader saknas. Inom bland annat sjuksköterskeorganisationen, rehab och biståndshandläggningen täcker personalen upp för varandra. Sektorn har arbetet med sommarrekryteringen aktivt sedan veckan före jul.

När det gäller ekonomin är det en mycket tuff situation och sektorn ser över både små och stora åtgärder för att komma i balans, bland annat så kommer sektorn inte att ha några planeringsdagar det här året. Investeringar ses även över. Det är viktigt att ha en samsyn och att alla hjälps åt i detta arbete.

a) Information om hur en SIP (samordnad individuell plan)

Teresia Karlsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska och Eva Ängsås, arbetsterapeut informerar.

Sedan 1 januari 2018 trädde en ny lag i kraft Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Syftet är att skapa en trygg, säker och smidig övergång från lasarettet till hemmet eller korttidsboende.

En samordnad individuell plan, så kallad SIP, upprättas i samverkan mellan regionen, kommunen och den enskilde, då insatser krävs både från kommunen och regionen. Detta för att veta vilka behov av insatser som personen har och vem som ska göra vad.

När planen upprättas beror på hur omfattande vårdbehovet är. När en patient kommer till lasarettet har lasarettet 24 timmar på sig att bestämma när patienten är utskrivningsklar. Patienterna kategoriseras enligt färgerna grön, gul och röd. Är man en grön patient innebär det litet vårdbehov och ingen planering behövs, är man en gul patient görs planeringen första eller andra dagen efter hemgång. Är man en röd patient innebär detta ett stort vårdbehov av planeringen görs innan hemgång.

Det finns ett så kallat tryggt hemgång-team som vid behov kopplas in i samband med en hemgång från lasarettet. Det teamet består av olika professioner som möter upp patienten i hemmet. Samma personal kommer till patienten under två veckors tid. Med hjälp av tryggt hemgång-teamet kan man också se vilket behov av insatser som finns.

Med mötesanteckningarna bifogas en länk till en film av Sveriges Kommuner och Landsting - Anna-Greta och en SIP.

b) Besök av rehab – information om hembesök för de som är + 85 år

Teresia Karlsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska och arbetsterapeut Eva Ängsås informerar.

Sedan 2017 erbjuds personer som är +85 år och som inte har någon hemtjänstinsats kostnadsfria hembesök av arbetsterapeut, i syfte att bland annat förebygga fallolyckor i hemmet.

Till en början så skickades informationsmaterial ut till personerna och de blev sedan kontaktade av en arbetsterapeut via telefon. I samband med telefonsamtalet fick personerna svara på några frågor och de blev även erbjudna hembesök. Numera så skickas endast informationsmaterialet ut och personerna ges själva möjlighet att kontakta arbetsterapeut om de önskar ett hembesök. Informationsmaterialet är i form av tre broschyrer innehållande information om hembesöket, vad kommunen kan hjälpa till med samt fallrisker och övningar för att förebygga fall.

Teresia Karlsson och Eva Ängsås redovisar resultatet av de frågor som arbetsterapeuten ställde i samband med telefonkontakt och vid hembesök 2017 och 2018. Frågorna som ställdes visar på hur en +85-åring har det som inte har behov av stöd.

Resultatet finns med som en bilaga till mötesanteckningarna.

c) Information från anhörigstöd

Katarina Leander, anhörigamordnare, informerar.

Anhörigstöd kan erbjuda enskilda, kostnadsfria samtal som inte journalförs. Samtalen kan innehålla vägledning och lotsning till olika stödinsatser, men ibland handlar det även bara om att lyssna.

En stor målgrupp är anhöriga till närstående med demenssjukdom. För den gruppen kan anhörigstöd bland annat ordna med avlösning i hemmet tio timmar per månad.

En annan stor anhöriggrupp är inom psykisk ohälsa. Den gruppen växer mer och mer. Det kan röra sig om barn med psykisk ohälsa eller ”vuxet barn” med bland annat ekonomiska problem. Här kan man som anhörig få hjälp och stöttning i att våga säga stopp så att det vuxna barnet får ta eget ansvar för sin situation.

Inom kommunen finns ett projekt som riktar sig till unga vuxna utan arbete och sysselsättning. Projektets första år fokuserade på åldersspannet 20-25 år. Andra året har det utökats till 16-25 år. Projektledare är Ami Look. Anhöriggrupper finns även inom den gruppen.

7. Handikapprådets frågor samt information

Förslag till nytt färdtjänstreglemente

Jan-Erik Smångs, SRF, är kritisk till förslag på nytt färdtjänstreglemente. Det nya förslaget kommer att leda till stora försämringar, bland annat så kommer man inte att kunna åka färdtjänst mellan kl 23.00-05.00, man får heller inte ta med sig ett sällskapsdjur. Är det en familj som åker färdtjänst får endast två barn följa med.

Kenneth Dahlström informerar att politiken är medvetna om försämringarna och vad det innebär för målgruppen. Förvaltningen har fått i uppdrag att yttra sig över de delar som innebär förändring för kommunen. Helheten kommer att lyftas politiskt i andra sammanhang.

Mörkerpromenad

Den 21 maj kl 14.00-15.30 kommer en så kallad mörkerpromenad att äga rum. Deltagarna kommer att bära ögonbindel och får prova på hur det är att vara synskadad. Anmälan till Lena Ryen Laxton, lena.ryen@leksand.se.

8. Pensionärsrådet frågor samt information

1. Ett uppdaterat reglemente för KPR i Leksand och utbildning för de förtroendevalda skulle kunna öka kvaliteten och statusen för verksamheten

Svar: Det ska göras en översyn av reglementet.

2. Hur ser det ut i vår kommun på äldreboende ”om krisen kommer”? Finns t ex planer på att de befintliga äldreboendena ska kunna nyttjas som evakueringsboende för våra invånare i kommunen?

Svar: Vid en eventuell kris finns beredskap för att hjälpa de som bor hemma med insatser i form av hemtjänst samt de som bor på särskilt boende..

3. Pensionärsorganisationernas representanter i byggruppen för Tibblegårdens utbyggnad inväntar kallelse för ett nytt möte;
- Hur långt har arbetet med ritningsförslag kommit?
- Diskussioner om värme/kyla, bergvärme, solfångare?

Svar: Det är nu klart att Skoglunds blivit tilldelade som byggherrar. Processledare Nina Lehtonen kommer att göra en planering för det fortsatta arbetet, där många professioner är involverade. Kallelse till möte kommer att inkomma. Ritningsförslag avvaktas att presenteras vid något av mötena.

Att tänka kring lämplig uppvärmning av fastigheten finns med i planeringen.

4. Rapport från patientrådets möte

Svar: Inget särskilt finns att rapportera. Vid senaste mötet diskuterades bland annat Appen Min vård.

5. Brandmannens aktiviteter till hösten

Svar: Aktiviteter planeras som vanligt.

6. Finns BRÅ och fungerar det i Leksands kommun?

Det finns en tjänstemannagrupp som arbetar med dessa frågor. När det gäller BRÅ-mötena så kommer det att göras en omstart. Kallelse kommer att skickas ut.

7. Rökning tillåten på Noretgården?

Svar: Eftersom lägenheterna på Noretgården är eget boende så är rökning tillåten. Dock är inte rökning tillåten i gemensamhetsutrymmena.

8. Kommunens nya hemsida är riktigt bra och tillgänglig

Svar: På sikt ska hemsidan utökas med digitala tjänster. En digital tjänst som det planeras för är förenklad biståndsbedömning. Det innebär att en person som är i behov av enklare hemtjänstinsatser ska kunna få dessa insatser beviljade utan en biståndsbedömning. Det kan exempelvis gälla insatser i form av avlösning i hemmet 10 timmar, hjälp med ögondroppar, stödstrumpor etc

Leksand blev nominerad till årets e-hälsokommun för året. Kom 2:a efter Rättviks kommun som vann. Kommunen har inte ansökt i

är utan avvaktar med att se nyttan av införandet av välfärdsteknik.

Teresia Karlsson och Ulrika Gärdsback kommer att delta på e-hälsomässan i Göteborg och föreläsa om lyckad digitalisering i en liten kommun. De kommer även att delta i en paneldiskussion som leds av e-hälsomyndigheten.

Synpunkt SRF Jan-Erik Smångs vill informera om att hemsidan inte fungerar till belåtenhet för de som är synskadade. Funktionen med att få text uppläst kolliderar med de synskadades egna talsystem. Detta fel har påtalats ett flertal gånger men är ännu inte åtgärdat. Pdf-filerna är inte heller läsbara.

Synpunkten vidarebefordras till kommunikationsavdelningen

Synpunkt DDF Stig Kjellberg: Det är positivt att det numera finns teckenspråk på hemsidan.

Det är dock inte bra att man ska behöva registrera sig på facebook för att kunna ta del av nyhetsfilmer.

Synpunkten vidarebefordras till kommunikationsavdelningen.

9. Patientrådets frågor samt information

Ingen rapport eller frågor.

10. Kort lägesrapport från föreningarna

DDF – Det är teckenspråkets dag idag den 14 maj.

DDF kommer att ordna en filmdag en lördag under hösten på Visir Bio, där det kommer att visas teckenspråksfilmer gjorda av och för döva. Ytterligare information kommer senare.

Attention Dalarna – Samarbete inleddes förra året med folkhögskolan där över 50 % av eleverna har någon form av funktionsnedsättning. Samarbetar även med anhörigstöd när det gäller anhöriggrupper.

SRF – Demonstration över förslag till nytt färdtjänstreglemente den 17 maj kl 12.00-14.00 utanför Region Dalarnas kontor i Borlänge.

Svenska kyrkan – Har startat upp föräldragrupp med föräldrar till barn med olika diagnoser.

11. Övriga frågor

12. Nästa möte

Återkommer med information om datum för nästkommande stormöte.

Nästa möte med pensionärsrådet är den 17 september.

Kenneth Dahlström
ordförande i pensionärsrådet

Cecilia Åhlberg (M)
justerare